

Dokumentace datové sady (DS)

(Aktualizováno ke dni 24. 3. 2023)

Název DS:

Zemřelí podle příčin smrti a pohlaví v ČR, krajích a okresech

Popis datové sady:

Datová sada obsahuje časovou řadu statistických údajů o zemřelých podle příčin smrti a pohlaví za okresy, kraje i republiku od roku 2006.

Metodické poznámky

Údaje o zemřelých podle příčin smrti jsou tříděny a uvedeny podle Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10. decenální revize (MKN-10) zveřejněné v publikaci ÚZIS Praha v roce 1992. Tato klasifikace byla v dalších letech aktualizována a doplněna. Názvy příčin nemocí jsou uvedeny podle aktualizované verze k 1. 1. 2013 Příčiny úmrtí jsou v souladu s 10. revizí MKN členěny do kapitol (označené římskými číslicemi I. až XX.). Kapitoly I. - XVIII. zahrnují zemřelé na vnitřní příčiny (zemřelé následkem nemoci či tělesné vady) a kapitoly XIX. a XX. zemřelé na vnější příčiny (zemřelé následkem úrazu, otravy, sebepoškození apod.).

Úmrtí na vnější příčiny jsou na hlášení „List o prohlídce zemřelého“ vyznačeny jednak z hlediska lokalizace úrazu na těle, eventuelně poškození životních funkcí (kapitola XIX. Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin, kódy S00-T98), jednak z hlediska klasifikace vnějších příhod, okolností a stavů jako příčin poranění a otrav event. jiných nepříznivých účinků (kapitola XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti, kódy V01-Y89). Úhrnné počty zemřelých v kapitole XIX. a XX. jsou shodné, kapitola XIX. předmětem zájmu této publikace není. Data za kapitolu XIX jsou uvedena v publikaci Demografická ročenka České republiky.

Počet zemřelých v roce 2007 na diagnózu A16 je včetně zemřelých na diagnózu A15. Některé diagnózy i skupiny diagnóz roku 2011 a následujících nejsou srovnatelné s předchozími roky. Důvodem byly změny metodiky uvádění příčin smrti na LPZ(List o prohlídce zemřelého), implementace aktualizací MKN10, které se v České republice uskutečnily v letech 2009 a 2011 a přechod na automatizované kódování zpracování statistiky příčin smrti v ČSÚ.

Další informace viz např. metodické poznámky k publikaci zveřejněné na webu <https://www.czso.cz/csu/czso/zemreli-podle-seznamu-pricin-smrti-pohlavi-a-veku-v-cr-krajich-a-okresech-2007-az-2016>.

Veškeré údaje jsou uvedeny v osobách.

Území krajů pokrývá území celé republiky beze zbytku. Území okresů pokrývá území republiky rovněž, Praha je pro tyto účely považována jako neoficiální okres.

Uvedeny jsou jak údaje za jednotlivá pohlaví (muži, ženy), tak údaje za obě pohlaví. Uvedeny jsou stejně tak jednotlivé příčiny smrti podle podrobnější klasifikace (číselník 5121), ale také podle hierarchického začlenění do kapitol mezinárodní klasifikace (číselník 5120). Je uveden rovněž souhrnný údaj za všechny příčiny smrti.

Struktura dat:

Datovou sadu představuje CSV soubor, jednotlivé položky (tvořící sloupce) jsou zprava i zleva ohraničeny znakem ", oddělovačem položek je čárka.

Každý statistický údaj tvoří jeden řádek souboru, zjištěná hodnota je ve sloupci *hodnota*.

Statistický údaj je definován z hlediska věcného (statistická proměnná=ukazatel), časového (referenční období) a územního (území).

SLOUPEC	VYZNAM	POZNAMKA
idhod	unikátní identifikátor údaje Veřejné databáze ČSÚ	využije se v případě dotazu ke konkrétnímu údaji
hodnota	zjištěná hodnota	v numerickém formátu v případě, že se jedná o důvěrný údaj, je sloupec prázdný
stapro_kod	kód statistické proměnné ze systému SMS UKAZ	v této datové sadě 5393 – počet zemřelých
pohlavi_cis	kód číselníku pro pohlaví	v této datové sadě číselník 102, pokud není uveden, jedná se o úhrn za obě pohlaví
pohlavi_kod	kód položky z číselníku pohlaví	pokud není uveden, jedná se o úhrn za obě pohlaví
ps_cis	kód číselníku pro příčiny smrti (třímístná klasifikace)	v datové sadě použit číselník 5121 (třímístné kategorie MKN-10), pokud údaj není vyplněn, jedná se o úhrn za všechny příčiny smrti
ps_kod	kód položky z číselníku pro příčiny smrti	pokud není uveden, jedná se o úhrn za všechny příčiny smrti
ps0_cis	kód vazebního číselníku (kapitoly příčin smrti)	v datové sadě použit číselník 5120 (Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (MKN-10) - úroveň 1 – Kapitoly)
ps0_kod	kód položky z vazebního číselníku pro příčiny smrti	uvedena kód položky hierarchicky nadřazeného číselníku (zařazení příčiny smrti do kapitoly), pokud není uveden, jedná se o úhrn za všechny příčiny smrti
vuzemi_cis	kód číselníku pro referenční území	číselník odpovídá typologii území, okresy mají kód 101, kraje 100 a republika 97
vuzemi_kod	kód položky číselníku pro referenční území	kód území v příslušném číselníku, údaje za ČR mají kód 19, údaje za neoficiální okres Praha kód 40924
rok	rok (součást referenčního období)	ve formátu RRRR
pohlavi_txt	text položky z číselníku pohlaví	
ps_txt	text položky z číselníku příčin smrti	
ps0_txt	text položky z hierarchicky nadřazeného číselníku příčin smrti	text hierarchicky nadřazené kapitoly příčin smrti
vuzemi_txt	text položky číselníku pro referenční území	název území (okresu, kraje, ČR)

Použité číselníky a referenční údaje:

Pro identifikaci (definování) každého statistického údaje se využívá Statistický metainformační systém ČSÚ (SMS), a to subsystém SMS-UKAZ (statistické proměnné) a SMS-KLAS (statistické číselníky a klasifikace). Prozatím mimo SMS je pouze seznam výstupních ukazatelů (VUK).

V datové sadě jsou použity:

Seznam statistických proměnných - <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticke-promenne-ukazatele>

KÓD	TEXT
5393	Počet zemřelých osob s trvalým nebo dlouhodobým pobytem

Číselník pohlaví - kód číselníku ČSÚ 102

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=102&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=102&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Pro stanovení příčiny smrti – používá se třímístná kategorie Mezinárodní klasifikace nemocí MKN-10. Zároveň se uvádí příslušnost (vazba) příčiny smrti do hierarchicky nadřazené prvního úrovně klasifikace (kapitoly).

Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (MKN-10) - úroveň 2 - Třímístné kategorie - kód číselníku ČSÚ 5121

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=5121&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=5121&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (MKN-10) - úroveň 1 – Kapitoly – kód číselníku ČSÚ 5120

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=5120&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=5120&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník okresů – kód číselníku ČSÚ 101

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník krajů – kód číselníku ČSÚ 100

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Časové vymezení

Datová sada obsahuje údaje vždy za celý kalendářní rok, tedy jako interval 1.1.RRRR – 31.12.RRRR.